

Beleidsplan

Museum de Dorpsdokter

2025-2029

Inhoud

Beleidsplan 2025-2029.....	4
Inleiding.....	4
Samenvatting.....	5
Visie.....	5
Missie.....	5
Historische context.....	6
Doelstellingen.....	6
Collectie.....	7
Exposities.....	8
Publiek.....	8
Huisvesting en bereikbaarheid.....	9
Gebouwen.....	9
Bereikbaarheid.....	9
Toegankelijkheid.....	10
Veiligheid.....	10
Bedrijfsvoering.....	10
Juridische structuur en bestuursmodel.....	10
Bestuur.....	10
Samenwerking.....	11
Medewerkers.....	11
Openstelling en entree.....	12
Financieel plan.....	12
Financieel beleid.....	12
Belangrijke uitgangspunten.....	12
Beloningsbeleid.....	13
Marketing.....	13
Marketingplan en public relations.....	13
Bijlagen.....	15
Bijlage 1. Financiële paragraaf / jaarrekening.....	15
Balans 31 december 2024.....	15
Exploitatierekening 2024.....	16
Begroting 2024 en 2025.....	17

Bijlage 2. Rooster van Aftreden	18
Bestuursbesluit.....	18
Rooster van aftreden.....	18
Bijlage 3. Vrijwilligersbeleid en beleid t.a.v. de AVG.....	18
Inleiding.....	18
Historie.....	19
Werving van vrijwilligers	19
Kennismaking met de aspirant-vrijwilliger	19
Vrijwilligersovereenkomst.....	20
Werk en werkomstandigheden van de vrijwilliger	20
Beleid bescherming van persoonsgegevens in lijn met de AVG	21
Korte samenvatting Algemene Verordening Gegevensbescherming	21
Gegevensverantwoordelijkheid.....	21
Te verzamelen gegevens	21
Gebruik van de gegevens.....	21
Privacy	22
Bijlage 4. Beleid t.a.v. diversiteit en inclusie	22
Inleiding.....	22
Bereikbaarheid	23
Fysieke toegankelijkheid	23
Informatieve toegankelijkheid	23
Digitale toegankelijkheid.....	24
Sociale toegankelijkheid	24
Financiële toegankelijkheid	24
Actiepunten	24
Bijlage 5. Collectiebeleid.....	25
Missie.....	25
Collectiebeschrijving.....	25
Collectievorming.....	26
Behoud en beheer.....	26
Collectieregistratie, documentatie en onderzoek	27
Bijlage 6. Informatiebeleid.....	29
Betrouwbaarheid	29
Digitaliseringsbeleid	29

Duurzaamheidsbeleid.....	30
Bijlage 7. Educatiebeleid.....	30
Doel van het beleid.....	30
Product.....	30
Publiek	30
Personeel.....	31
Prijs.....	31
Promotie.....	31
Bijlage 8. Onderhoudsbeleid	31
Grondslagen voor het onderhoudsplan.....	31
Doel van het onderhoudsplan.....	31
Restauratie, conservering en onderhoud van de collectie.....	31
Gebouw.....	32
Risicoanalyse van de collectie.....	33
Toelichting.....	35
Bijlage 9. Calamiteitenplan.....	35
Inleiding.....	35
Beleid	36
Externe hulpverlening veiligstelling museale objecten en documenten.....	36
Organisatie.....	36
Preventieve maatregelen.....	37
Externe organisaties.....	37
Evacuatie van de collectie	37
Herstelplan	38
Risicoanalyse medewerkers en bezoekers.....	38
Hulpverlening	39
Beveiligingen.....	39
Gegevens contactpersonen (december 2024).....	39

Beleidsplan 2025-2029

Inleiding

Dit document beschrijft het beleid betreffende de instandhouding en verdere ontwikkeling van Museum de Dorpsdokter in Hilvarenbeek en heeft betrekking op de jaren 2025 tot en met 2028. Het document dient tevens als onderbouwing van continuering van de opname in het Museumregister, van het lidmaatschap van de Museumvereniging en van de erkenning als een [culturele ANBI](#).

Ten behoeve van de leesbaarheid is er naar gestreefd om het beleidsplan te beperken tot de hoofdlijnen; voor meer gedetailleerde inhoud wordt verwezen naar de bijlagen.

Museum de Dorpsdokter is – net als ieder ander museum – een instelling met een specifiek karakter en onderschrijft de [Ethische Code voor Musea](#) van de International Council of Museums (ICOM), die dateert uit 2006 en momenteel herzien wordt. Als officiële Nederlandse [definitie](#) is in oktober 2023 vastgesteld:

"Een museum is een permanente instelling zonder winstoogmerk, in dienst van de samenleving, gericht op het onderzoeken, verzamelen, bewaren, interpreteren en tentoonstellen van materieel en immaterieel erfgoed. Musea zijn openbaar, toegankelijk en inclusief en bevorderen diversiteit en duurzaamheid. Ze werken en communiceren ethisch, professioneel en met participatie van gemeenschappen. Musea bieden een verscheidenheid aan ervaringen met het oog op educatie, genoegens, reflectie en kennisuitwisseling."

Op grond van deze definitie heeft de Stichting Museum de Dorpsdokter haar doelstellingen in de statuten als volgt geformuleerd:

- De instandhouding en het beheer van Museum de Dorpsdokter;
- De evenwichtige samenstelling en goede verzorging van een representatieve museumcollectie en de bevordering van een publiekgericht museumbeleid met name gericht op de geschiedenis van de dorpsdokter, alles in de ruimste zin van het woord.

Samenvatting

Museum de Dorpsdokter is een museum dat verwerft, behoudt, onderzoekt en presenteert, en dat bekendheid geeft aan de materiële en immateriële getuigenissen van de mens en zijn omgeving, voor doeleinden van studie, educatie en genoegen. Vrijwilligers met een grote diversiteit aan kennis en ervaring bieden in een permanente museale omgeving een sfeervol decor van de dorpsdokter, c.q. huisarts van vroeger en van andere eerstelijnsgezondheidsvoorzieningen. Het museum is gevestigd in een fraai jaren 30-pand met een daarnaast gelegen 19^e-eeuwse molen en een heem-kruidentuin met een indrukwekkende verzameling van geneeskrachtige en andere planten.

Visie

In Nederland is – na een dip als gevolg van de corona-epidemie - door de hernieuwde belangstelling voor musea in het algemeen voldoende ruimte om hun specifieke kennis te delen met het publiek. Zij verbinden het verleden met het heden en werken aan een gedeelde toekomst (bron: [Museumvereniging](#)). Museum de Dorpsdokter ziet het als zijn taak om mensen in dit continuüm van verleden, heden en toekomst samen te brengen.

Door duidelijke profilering en het verwerven van een herkenbare, haast unieke positie in het museumlandschap van Nederland is Museum de Dorpsdokter in staat het culturele aanbod in de gemeente Hilvarenbeek meer aanzien te geven en – niet onbelangrijk – bij te dragen aan de economische bedrijvigheid in gemeente en regio.

Missie

De missie van Museum de Dorpsdokter is het samenbrengen van medische en ook anderszins gezondheidszorg-gerelateerde museale voorwerpen en het op hoogwaardige wijze tonen van deze verzameling aan het publiek.

Activiteiten die hieruit voortvloeien zijn onder meer:

- Opbouwen, beheren en tonen van een illustratieve en representatieve collectie
- Organiseren van wisselende tentoonstellingen
- Samenwerken met andere culturele instellingen.

Historische context

Op 24 oktober 1945 werd de Stichting Geschied- en Oudheidkundig Museum opgericht. De belangrijkste doelstelling was het behouden, collectioneren en tentoonstellen van voorwerpen van de plaatselijke geschiedenis. De Hilvarenbeekse huisarts Harrie Ruhe, een van de oprichters van de stichting, bezat hiernaast een privécollectie met voorwerpen die betrekking hadden op de praktijk van een dorpsdokter. Het was zijn bedoeling om die in een museum onder te brengen.

Begin jaren tachtig kwam er met medewerking van de gemeente Hilvarenbeek een plan op tafel dat op 11 april 1986 uitmondde in de opening van Museum de Dorpsdokter, voorheen Museum de Doornboom. Drie jaar later schonk dokter Harrie Ruhe bij notariële akte zijn collectie aan het museum. Een belangrijk jaar was 2005, toen werd besloten om te focussen op de eerstelijnszorg, te weten de huisarts, tandarts, wijkverpleegkundige, drogist en fysiotherapeut.

In 2017 werd na interne verbouwingen het naastgelegen pand bij het museum gevoegd, waardoor de gehele vaste collectie gelijkvloers te bezichtigen was. In een vervolg daarop is op de eerste verdieping een expositie over Brabantse dokters gerealiseerd.

In 2021 werd een gezamenlijk kunstwerk onthuld. Dit kunstwerk symboliseert de band tussen de molen, de heem-kruidentuin en het museum, die samen op één locatie gevestigd zijn. Het kunstwerk is geplaatst in de gezamenlijke voortuin.

Doelstellingen

Voor de periode 2025-2029 benoemt het bestuur de volgende – deels met elkaar samenhangende – prioriteiten:

- Ontwikkelen van plannen voor verbouw en/of nieuwbouw van het museum
- Verbeteren van de ontvangst- en presentatiemogelijkheden voor bezoekersgroepen
- Verbreden/vergroten van de doelgroepen en uitbreiden van bestaande arrangementen

-
- Upgraden en toegankelijker maken van de [eigen website](#) voor bijvoorbeeld slechtzienden en anderstaligen
  - Vergroten van de naamsbekendheid van Museum de Dorpsdokter
  - Borgen van ICT- en webmasterwerkzaamheden
  - Implementeren van nieuwe audiovisuele hulpmiddelen
  - Verjonging van het vrijwilligersbestand
  - Verder investeren in en professionaliseren van de vrijwilligersorganisatie
  - Uitbouwen, c.q. completeren en restaureren van de kerncollectie
  - Continueren van registreren van de collectie in *Memorix Maior*
  - Continueren van de medewerking aan de website van [Erfgoed Brabant](#)
  - Organiseren van wisseltonstellingen en lezingen
  - Investeren in de samenwerking met andere culturele instellingen en stakeholders
  - Uitbrengen van regionale en landelijke publicaties.

Een belangrijk moment tijdens deze periode vormt het 40-jarig bestaan van Museum de Dorpsdokter, waar in 2026 uitgebreid bij zal worden stilgestaan.

Collectie

De *kerncollectie* gaat over de dorpsdokter van 1800 tot 2000. De collectie (zie ook [bijlage 5](#)) omvat enkele duizenden museale voorwerpen. De *deelcollecties* zijn:

- De apotheker
- De tandarts
- De fysiotherapeut
- De wijkverpleegster
- De vroedvrouw
- De drogist

Het museum heeft een aantal topstukken in zijn bezit, waaronder

- Het boek *Opera* van Ioannes Goropius Becanus uit 1580
- De zgn. 4-sappenleer-collectie (vlijmen, sneppers, bloedzuigers en klisteerspuiten)
- Apotheken: dorpspraktijk en stad Heusden (1786, in bruikleen)
- Drogisterijkast met verpakte geneesmiddelen
- Een [verloskist](#) uit periode 1750-1800
- Zanderapparaten en hamer van Mezger
- ECG-apparaat van Boulitte.

Voor het aanleggen en uitbreiden van de collectie is Museum de Dorpsdokter afhankelijk van:

- Fondsen en subsidies
- Langdurige of korte bruiklenen
- Schenkingen
- Donaties van de [Vrienden van het Museum](#)
- Nalatenschappen
- Entreegelden.

Het museum reserveert uit het exploitatiesaldo een bedrag voor nieuwe aankopen.

Exposities

De kerncollectie van Museum de Dorpsdokter is een vaste tentoonstelling. De collectie wordt regelmatig aangepast om de informatie naar de bezoeker toe te optimaliseren. In 2021 is nog aan de vaste collectie een 18^e-eeuwse drogisterij toegevoegd die afkomstig is van het *Stedelijk Museum Breda*.

Ook zijn er in het museum regelmatig wisseltentoonstellingen. Zo is in 2025 een expositie gepland over *ex voto's* en in 2026 wordt uitgebreid stilgestaan bij het 40-jarig jubileum van het museum. Hierin zal dr. Ruhe, die aan de basis van het museum stond, centraal staan.

Het museum stelt ook voorwerpen ter beschikking aan andere musea. Het *Stedelijk Museum Breda*, *Museum de Vier Quartieren* in Oirschot, *Museum de Wieger* in Deurne en het *Design Museum* in Den Bosch bijvoorbeeld maken hiervan gebruik.

Publiek

Museum De Dorpsdokter onderscheidt de volgende doelgroepen:

- Individuele bezoekers, overwegend toeristen en medisch-historisch geïnteresseerden
- Groepsbezoeken van mensen uit de medische sector
- Groepsbezoeken van families, vriendenkringen en bedrijven
- Heemkundige kringen
- Touroperators
- Scholieren uit het basis- en voortgezet onderwijs. Hiervoor heeft het museum diverse presentaties zoals Museumschatjes, Museumschatten en Ontdekker. Sinds 2023 wordt meegewerkt aan de Internationale Dag van het Kind.

De provincie Noord-Brabant heeft subsidiegelden ter beschikking gesteld, die worden aangewend voor het verbreden van de doelgroepen. Het museum sluit aan bij het project *RegioBoost Hart van Brabant*, dat tot doel heeft om – samen met andere partners – meer Duitse en Belgische bezoekers uit de grensregio's te trekken. De kick-off voor dit project, een initiatief van Brabant Partners (voorheen VisitBrabant), heeft op 2 december 2024 plaatsgevonden.

Huisvesting en bereikbaarheid

Gebouwen

Museum De Dorpsdokter is gevestigd aan de Doelenstraat 51 te Hilvarenbeek. Het museum bestaat uit een voormalige molenschuur die is omgebouwd tot museumlocatie. Later is er de aangrenzende woning in jaren '30 stijl aan toegevoegd.

Het gebouw wordt gehuurd van de gemeente en is aan een facelift toe, zodat

een betere ontvangst van en voordrachten voor bezoekersgroepen mogelijk worden. Ideeën hiervoor bevinden zich nog in een prille fase van ontwikkeling. Daarbij wordt actief samenwerking met stakeholders nagestreefd.

Met het oog op een duurzaam en economisch verantwoord energiebeleid werden in 2024 zonnepanelen geplaatst en werd aansluiting gerealiseerd bij een gemeentelijk energiecontract. Zie ook [bijlage 8](#).

Bereikbaarheid

Het museum is gemakkelijk te bereiken, zowel lopend als met fiets, rollator en scootmobiel. Er is in de nabijheid voldoende parkeerruimte voor de auto. In 2024 is een invalidenparkeerplaats

gerealiseerd. In de nabijheid van het museum zijn bushaltes met lijnverbindingen naar Tilburg, Reusel, Best en andere bestemmingen.

Toegankelijkheid

Het museum is gelijkvloers toegankelijk voor mindervaliden en er is een aangepaste sanitaire voorziening. De expositieruimte bovenin het museum is per trap te bereiken. Deze trap is niet stijl en heeft een tussenbordes met leuning. De mogelijkheid van een (trap)lift wordt onderzocht. Het meenemen van hulphonden is toegestaan. De website, die ook in het Engels en Duits te bezoeken is, vermeldt de mogelijkheden voor een bezoek en is aangepast om het ook voor visueel gehandicapten eenvoudiger te maken om boekingen te plaatsen.

Veiligheid

Het gebouw voldoet aan de brandveiligheidseisen, waarbij de aandacht uitgaat naar bezoekers, medewerkers en collectie. Begin 2025 heeft nog een inspectie van de brandweer plaatsgevonden, leidend tot aanpassingen. Er zijn rook- koolmonoxide- en inbraakmelders en voldoende blusmiddelen. De noodverlichting en bewegwijzering naar nooduitgangen zijn in 2025 geheel vernieuwd en conform wet- en regelgeving. Ook is een EHBO-koffer aanwezig. Een AED bevindt zich aan de buitenzijde van een nabijgelegen winkelpand.

Bedrijfsvoering

Juridische structuur en bestuursmodel

Het museum is ondergebracht in de Stichting Museum de Dorpsdokter. Het museum onderschrijft de [Governance Code Cultuur](#) (versie 2019), waarbij wordt gekozen voor het bestuursmodel. Een [rooster van aftreden](#) is vastgelegd in het huishoudelijk reglement en speelt ook in deze beleidsperiode.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit de volgende personen:

- Voorzitter: Jeanne Verhoeven
- Penningmeester: Ad van Gestel
- Secretaris: Marcel Schors
- Lid/conservator: Jan van Eijck
- Lid/conservator: André van Voorst

Bestuursleden met een nevenfunctie als bestuurder zijn:

- Jeanne Verhoeven: bestuurslid Stichting Vrienden van Museum De Dorpsdokter
- Ad van Gestel: voorzitter Sociëteit De Beekse Kring
- Jan van Eijck: voorzitter Stichting Erfgoed Goirle 'De Vyer Heertganghen'.

De bestuursleden hebben kennis van en ervaring in de culturele sector en zijn breed maatschappelijk georiënteerd. Het bestuur ziet toe op naleving van alle relevante wet- en regelgeving, neemt alle belangrijke beslissingen en legt deze vast in documenten (zie ook de bijlagen behorend bij dit beleidsplan). Het bestuur stelt een bestuursreglement op waarin taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd. Zoals eerder al aangegeven, onderschrijft en hanteert het bestuur de Ethische Code Voor Musea.

De taken worden verdeeld onder de bestuursleden en de vrijwillige medewerkers, waar nodig aangevuld met externe, al dan niet ingehuurde, expertise.

Het bestuur vergadert tenminste één keer per maand. Vergaderingen worden voorts telkenmale gehouden, wanneer de voorzitter dit wenselijk acht of indien twee andere bestuursleden daartoe verzoeken.

Samenwerking

"Museums have no borders, they have a network." Zo luidt het motto van de ICOM en daar sluit Museum De Dorpsdokter graag bij aan. Het kijkt over zijn eigen muren heen en participeert in verschillende samenwerkingsverbanden en netwerken. Zonder compleet te willen of kunnen zijn volgen onderstaand enkele voorbeelden:

- Lokale collega-musea in Museumdorp Hilvarenbeek
- Regionale en landelijke collega-musea
- Erfgoed Urk
- Heemkundekringen
- Brabant Partners
- Erfgoed Brabant

Medewerkers

Museum de Dorpsdokter wordt gedragen door enthousiaste, onbetaalde, vrijwillige medewerkers. Deze maken deel uit van verschillende werkgroepen. De vrijwilligers – reviews

zijn stuk voor stuk lovend over hen – worden geschoold, zodat zij bezoekers voldoende deskundig te woord kunnen staan. In deze beleidsperiode zal veel aandacht uitgaan naar een betere, minder kwetsbare, mix qua leeftijdsopbouw. Zie ook [bijlage 3](#).

Openstelling en entree

- Actuele openingstijden zijn te vinden op de eigen website en op bijvoorbeeld *Google*, *Tripadvisor*, *WhichMuseum* en de site van museum.nl
- Museum de Dorpsdokter is van februari tot en met november op afspraak voor groepen te bezoeken. Vanaf maart t/m mei is het museum voor individuele bezoekers geopend op zaterdag en zondag van 13.00 uur tot 16.30 uur; vanaf juni t/m september op woensdag t/m zondag van 13.00 tot 16.30 uur; in oktober en november op zaterdag en zondag van 13.00 uur tot 16.30 uur
- Groepsboekingen, arrangementen en prijzen staan op de website
- De Museumkaart is geldig voor individuele bezoekers (niet voor groepen).

Financieel plan

Financieel beleid

Het financieel beleid is erop gericht om de exploitatie van het museum voor langere tijd te waarborgen. Uitgangspunt hierbij is een neutrale begroting met een beperkte opbouw van financiële reserves.

Belangrijke uitgangspunten

- Exploiteren van het museum
- Betalen van de variabele en vaste lasten
- Verwerven van subsidies, bijdragen uit fondsen, schenkingen en sponsoring
- Aanvragen van een structurele jaarlijkse subsidie van de gemeente
- Verzoeken om financiële bijdragen bij de Vrienden van het Museum
- Uitbreiden en restaureren van de collectie
- Bekostigen van incidentele projecten, zoals wisseltentoonstellingen en het uitgeven van publicaties.

De jaarrekening wordt intern opgesteld en goedgekeurd door het bestuur, nadat er een controle heeft plaatsgevonden door een kascommissie. Deze kascommissie wordt benoemd door het bestuur en bestaat uit geregistreerde vrijwilligers van het museum; bestuursleden

---

hebben geen zitting in deze commissie. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening bevat een jaarverslag, een balans, en een staat van baten en lasten. Zie ook [bijlage 1](#).

Beloningsbeleid

De bestuurders en vrijwilligers ontvangen alleen een vergoeding voor werkelijk gemaakte kosten, in lijn met de *Governance Code Cultuur*.

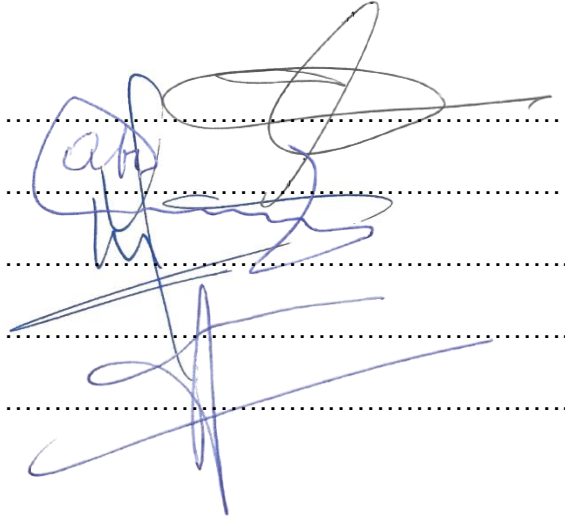
Marketing

Marketingplan en public relations

- Het museum werkt samen met de andere musea in Hilvarenbeek in de stichting [Ondernemend Hilvarenbeek](#); de musea vormen in deze stichting een werkgroep (*Museumdorp*) en presenteren zich gezamenlijk op beurzen en in lokale media. De komende periode wordt onderzocht of andere samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld in de vorm van een erfgoedplatform, wellicht effectiever kunnen zijn.
- De mogelijkheid van STER-spotjes op landelijke radiozenders wordt onderzocht
- Inmiddels is in 2025 al geadvertiseerd in de brochure van een reisorganisatie, is (vooralsnog voor het laatst) geëxposeerd tijdens de [Senioren Expo](#) in Veldhoven, is een vermelding opgenomen op de website www.origineleuitjes.com en wordt regionale samenwerking verder vormgegeven via *RegioBoost Hart van Brabant*. Evaluaties van de effecten van deze activiteiten maken deel uit van het PR-beleid
- Het museum geeft een eigen folder uit en is opgenomen in een groot aantal media zoals de museumkrant, de vakantiekrant en de folder van Infopunt Hilvarenbeek. Het museum voert een actief presentatiebeleid op de website en op Facebook; de aanwezigheid op andere social media wordt onderzocht en is onderdeel van hervorming van het PR-beleid.
- Actieve benadering van touringcarbedrijven, onderwijs- en gezondheidszorginstellingen e.a.
- Het jubileumjaar 2026 is aanleiding om het PR- en communicatiebeleid opnieuw vorm en inhoud te geven.

Ondertekening bestuur

Jeanne Verhoeven, voorzitter

Ad van Gestel, penningmeester

Marcel Schors, secretaris

Jan van Eijck, lid / conservator

André van Voorst, lid / conservator

Gedagtekend: Hilvarenbeek, 18 augustus 2025

Bijlagen

Bijlage 1. Financiële paragraaf / jaarrekening

Onderstaand vindt u achtereenvolgens de balans, exploitatierekening en begroting over resp. 2024 en 2025. Alle genoemde bedragen zijn in euro's.

Balans 31 december 2024

Activa	2024	2023
Vaste activa		
Collectie	1	1
Inventaris	1	1
Subtotaal	2	2
Vlottende activa		
Debiteuren (n.t.o. BTW Q4 2024)	665	0
Overige vorderingen (BTW 2024 naar 2025)	0	0
Subtotaal	665	0
Liquide middelen		
Kas	0	0
Rabo betaalrekening	3.834	13.237
Rabo spaarrekening	103.777	73.023
Subtotaal	107.611	86.260
Totaal	108.278	86.262
Passiva		
Eigen vermogen	23.778	21.551
Kortlopende schulden		
Crediteuren	0	0
Reserveringen		
Collectie	17.428	17.404
Inventaris/ICT	10.018	9.507
Verbetering/verbouwing gebouw	10.800	5.800
Reservering geormerkte subsidie	11.254	0
Algemeen	35.000	32.000
Subtotaal	84.500	64.711
Totaal	108.278	86.262
Winst toegevoegd aan eigen vermogen	2.227	55
Winst onttrokken aan eigen vermogen	0	0
Onttrokken aan reservering collectie	4.976	2.736
Onttrokken aan reservering inventaris	989	920
Onttrokken aan reservering toren	0	692

Exploitatierekening 2024

Omschrijving	2024	2023
BATEN		
Entreegelden		
Entreegelden individueel	3.532	3.135
Entreegelden groepen	35.881	18.425
Entreegelden museumjaarkaart	3.004	2.382
Subtotaal	42.417	23.942
Huuropbrengsten	250	1.750
Jaarlijkse subsidie gemeente	5.635	5.635
Giften/foeien	441	2.570
Rabo clubactie	146	455
TVL-subsidie	0	0
Overige subsidies w.o. VTE	0	1.757
Rentebaten	754	23
Overige inkomsten/consumpties	808	152
Betalingsverschillen	0	16
Totaal baten	50.451	36.300
LASTEN		
Exploitatiekosten		
Huur gebouw	15.712	15.688
Water/gas/elektra	3.741	2.268
Overige huisvestingskosten en klein onderhoud	1.708	1.873
Algemene kosten	2.606	1.451
Bankkosten	944	864
Telefoon, internet en IT-kosten	244	848
Registratiekosten collectie	75	775
Vrijwilligerskosten	1.265	641
Verzekeringen	719	695
Administratie-, drukwerk- en portokosten	814	117
PR-kosten	1.762	708
Diverse kosten	324	76
Betalingsverschillen	9	0
Subtotaal	29.923	26.004
Inkoopkosten		
Inkoopkosten arrangementen	3.801	1.932
Totaal lasten	33.724	27.936
Winst voor reservering	16.727	8.364
Toevoeging aan reservering	14.500	8.308
Winst na reservering	2.227	56

Begroting 2024 en 2025

Omschrijving	2024	2025
BATEN		
Entreegelden		
Entreegelden individueel	3.532	3.600
Entreegelden groepen	35.881	30.000
Entreegelden museumjaarkaart	3.004	3.200
Subtotaal	42.417	36.800
Huuropbrengsten	250	250
Jaarlijkse subsidie gemeente	5.635	5.804
Giften/fooiën	441	400
Rabo clubactie	146	150
TVL-subsidie	0	0
Overige subsidies w.o. VTE	0	1.500
Rentebaten	754	1.837
Overige inkomsten/consumpties	808	750
Betalingsverschillen	0	0
Totaal baten	50.451	47.491
LASTEN		
Exploitatiekosten		
Huur gebouw	15.712	16.200
Water/gas/elektra	3.741	3.200
Overige huisvestingskosten en klein onderhoud	1.708	1.500
Algemene kosten	2.606	2.000
Bankkosten	944	975
Telefoon, internet en IT-kosten	244	800
Registratiekosten collectie	75	250
Vrijwilligerskosten	1.265	1.300
Verzekeringen	719	725
Administratie-, drukwerk- en portokosten	814	400
PR-kosten	1.762	1.200
Diverse kosten	324	100
Betalingsverschillen	9	0
Subtotaal	29.923	28.650
Inkoopkosten		
Inkoopkosten arrangementen	3.801	3.500
Totaal lasten	33.724	32.150
Winst voor reservering	16.727	15.341
Toevoeging aan reservering	14.500	
Winst na reservering	2.227	

Bijlage 2. Rooster van Aftreden

Bestuursbesluit

Artikel 1. Stichting Museum de Dorpsdokter onderschrijft de richtlijnen van de *Governance Code Cultuur* met betrekking tot het aan- en aftreden van haar bestuursleden.

Artikel 2. Bij de eerstvolgende statutenwijziging zal dit besluit in de statuten worden vastgelegd.

Artikel 3. Op 23 december 2019 werd Stichting Museum de Dorpsdokter geheel zelfstandig. Deze datum geldt als de start van een geheel nieuw bestuur m.b.t. de zittingsperiode(n). Van het toenmalige bestuur is op dit moment alleen Jan van Eijck nog in functie, de overige bestuursleden zijn later toegetreden.

Artikel 4. Bestuursleden worden telkens benoemd voor vier jaar (zittingsperiode) met een maximale termijn van twee perioden, zijnde 8 jaar.

Artikel 5. Indien er als gevolg van het in artikel 4 genoemde geen invulling kan worden gegeven aan de ontstane vacature, blijft het betreffende bestuurslid in functie totdat zijn/haar plaats wordt ingenomen.

Artikel 6. Het bestuur is verplicht om alles in het werk te stellen om invulling te geven aan de ontstane vacature.

Rooster van aftreden

Datum aantreden	Naam	Begin 2 ^e termijn	Vacature
23-12-2019	Jan van Eijck	23-12-2023	23-12-2027
15-01-2020	Jeanne Verhoeven - Schelle	15-01-2024	15-01-2028
12-11-2021	Ad van Gestel	12-11-2025	12-11-2029
03-08-2022	André van Voorst	03-08-2026	03-08-2030
05-02-2024	Marcel Schors	05-02-2028	05-02-2032

Bijlage 3. Vrijwilligersbeleid en beleid t.a.v. de AVG

Inleiding

Museum de Dorpsdokter is trots op zijn vrijwillige medewerkers. De meest uiteenlopende taken worden met toewijding en enthousiasme in teamverband gerealiseerd. Het is duidelijk dat bij

---

Museum de Dorpsdokter de vrijwilliger tot de 'vaste collectie' behoort en daarbij hoort vanzelfsprekend ook dat de privacyregels gerespecteerd worden.

Historie

Museum de Dorpsdokter vindt zijn oorsprong in het exposeren van de historisch-medische collectie van dokter Ruhe, die jarenlang in Hilvarenbeek zijn praktijk had. Deze collectie was jarenlang zijn privébezit. Begin jaren tachtig van de vorige eeuw schonk hij deze aan het museum, nadat de gemeente Hilvarenbeek voor permanente huisvesting had gezorgd.

Aanvankelijk waren er enkele vrijwilligers die het museum runden onder leiding van een directeur, die tevens de conservator was. Er werd geëxperimenteerd met oproepkrachten, wat niet altijd het gewenste resultaat opleverde. Geleidelijk kwam hier verandering in.

Werving van vrijwilligers

De meeste vrijwilligers worden geworven via het eigen netwerk van onze vrijwilligers en via de bekendheid van het museum in het dorp en zijn omgeving. Andere vormen van werving, zoals een beroep op een vrijwilligerspool in oprichting via de [Tussenheid](#), worden onderzocht. Ook stichting ContourdeTwern kan hierin een partner zijn.

Kennismaking met de aspirant-vrijwilliger

Het kennismakingsgesprek heeft meestal een informeel karakter. Dit gesprek heeft plaats met de voorzitter en de secretaris.

Het gesprek wordt gestart met relevante informatie over de sollicitant:

- De persoonsgegevens
- De reden van solliciteren en verwachtingen,

gevolgd door informatie over het museum:

- Organisatiestructuur van het museum
- Geldende regels binnen onze organisatie, waarbij de *Ethische Code voor Musea* wordt onderschreven als leidend model
- Mogelijkheden voor de sollicitant binnen de organisatie
- Deskundigheidsbevordering, o.a. door het gezamenlijk registreren in *Memorix Maior*
- Ondersteuning door een toe te wijzen mentor
- Evaluatiegesprekken tijdens de inwerkperiode

-
- Een informatiemap over het museum die de vrijwilliger ondersteunt bij het kennismaken met de werkzaamheden.

Vrijwilligersovereenkomst

Er wordt een vrijwilligersovereenkomst opgemaakt. Deze vrijwilligersovereenkomst heeft niet het juridisch gewicht van een arbeidsovereenkomst. Wel spreken beide partijen zich uit over de intentie om zich te houden aan de overeengekomen afspraken.

De overeenkomst bevat de volgende onderwerpen:

- Registratie van de vrijwilliger in een bestand, met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Omschrijving van de werkzaamheden
- Aanvang en einde (bepaalde of onbepaalde tijd) van de overeenkomst
- Begeleiding, informatie en scholing
- Inspraak en medezeggenschap
- Bestuurlijke verantwoordelijkheid (indien van toepassing)
- Onkosten en fiscale vergoedingen
- Verzekeringen (gemeentelijk)
- Werkomstandigheden
- Vertrouwelijkheid.

Werk en werkomstandigheden van de vrijwilliger

De vrijwilliger wordt geacht in staat te zijn om in teamverband zijn/haar werkzaamheden te verrichten. Hierbij is een zekere mate van zelfstandigheid vereist, wat impliceert dat er 'feeling' moet zijn met het te verrichten werk.

Indien mogelijk is iedere maandagochtend een informeel samenzijn met de vrijwilligers, die al dan niet de hen toebedeelde werkzaamheden verrichten. Ook zijn er regelmatig informatieve bijeenkomsten voor alle vrijwilligers of specifieke doelgroepen. Twee keer per jaar is er een kringgesprek waarin bestuur en vrijwilligers het reilen en zeilen van het museum bespreken.

Het komt ook voor dat een vrijwilliger niet goed functioneert. In dat geval wordt actie ondernomen en wordt in een vertrouwelijk gesprek getracht te achterhalen wat de reden daarvan is. Het probleem kan liggen binnen de organisatie, binnen de privésfeer of in het eigen

---

functioneren. In alle gevallen wordt naar een passende oplossing gezocht. Wanneer een vrijwilliger afscheid neemt, dient dit respectvol te gebeuren.

Beleid bescherming van persoonsgegevens in lijn met de AVG

Korte samenvatting Algemene Verordening Gegevensbescherming

- Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt in overeenstemming met de verordening
- Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt met een gerechtvaardigd doel
- De persoon van wie de gegevens worden verzameld moet op de hoogte zijn van de identiteit van de persoon die deze gegevens verwerkt
- De persoon die deze gegevens verwerkt, de verwerkingsverantwoordelijke, draagt er zorg voor dat de gegevens worden geactualiseerd
- De persoonsgegevens moeten op een passende wijze worden beveiligd
- Stichting Museum de Dorpsdokter onderschrijft deze bepalingen.

Gegevensverantwoordelijkheid

De gegevensverantwoordelijkheid berust bij de secretaris van de stichting. In overleg met de bestuursleden kunnen delen van deze gegevens worden gedeeld met andere museummedewerkers voor interne communicatie.

Te verzamelen gegevens

- Naam, voorletters en roepnaam
- Adresgegevens
- E-mailadres en telefoonnummer
- Geboortedatum.

Gebruik van de gegevens

- Interne communicatie zoals nieuwsbrieven, uitnodigingen, overleggen
- Hulpverlening zoals BLS (basic life support), AED (automatische externe defibrillator) en BHV (bedrijfshulpverlening)
- Fiscaal.

Privacy

- Vrijwilligers hebben het recht hun geregistreerde gegevens in te zien en dienen expliciet toestemming te verlenen voor het gebruik van hun gegevens voor doelen anders dan hiervoor omschreven; dit geldt ook voor het gebruik van beeldmateriaal.
- In e-mailcommunicatie wordt gebruik gemaakt van de BCC-optie.

Bijlage 4. Beleid t.a.v. diversiteit en inclusie

Inleiding

Onze samenleving is bijzonder divers en bestaat uit mensen die in een reeks van zichtbare en onzichtbare kenmerken van elkaar verschillen en met elkaar overeenkomen. Diversiteit is een gegeven, waarbij de vraag is hoe om te gaan met deze verschillen en overeenkomsten.

Van Dale definieert *inclusie* als “*de toestand dat iedereen gelijke rechten en plichten heeft en volwaardig kan deelnemen aan het maatschappelijk leven.*” Dit impliceert ook het insluiten in de samenleving van achtergestelde groepen en het onderstreept de kracht van het benutten van diversiteit, wanneer elk individu wordt erkend en verwelkomd. Vrijwilligers en publiek van alle zichtbare en onzichtbare identiteiten kunnen zichzelf zijn en kunnen zich veilig en gerespecteerd voelen.

Museum de Dorpsdokter wil inspelen op de aanwezige diversiteit en doet dit door werkzaamheden en diensten voor iedereen met affiniteit met het museum toegankelijk te maken. Wij vinden dit noodzakelijk om als culturele organisatie en als maatschappelijke onderneming relevant en aantrekkelijk te blijven.

De uitgevoerde scan Diversiteit en Inclusie in 2021 was erg positief. Uit de scan bleek dat het museum diversiteit en inclusie heeft geïntegreerd – inclusie en integratie zijn elkaar aanvullende begrippen – in de kern van onze organisatie. Bij elke medewerker wordt de uniciteit gezien en erkend. Diverse medewerkers worden expliciet betrokken bij het maken van keuzes en beslissingen. Ook met onze bezoekers scoren wij in dit opzicht hoog. Wij blijven hieraan werken.

In 2024 scoorde het museum bij een beoordeling van de stichting *Uit met Autisme* drie punten wat – zeker voor een museum – goed te noemen is. Als punt van aandacht werd de galmende akoestiek genoemd.

De hoofdoelen qua toegankelijkheid hieronder gelden voor zowel publiek als medewerkers.

Bereikbaarheid

- Het museum is per lijnbus bereikbaar; de bushaltes liggen tegenover het museum
- In de onmiddellijke nabijheid van het museum zijn voldoende parkeerplaatsen, inclusief parkeerruimte voor mensen met een beperkte mobiliteit
- Er is een voorrijdmogelijkheid voor mensen met een beperkte mobiliteit.

Fysieke toegankelijkheid

- Het museum is gelijkvloers, drempelloos en hierdoor rollator- en rolstoelvriendelijk
- De entreedeuken zijn breed en voorzien van een platte dorpel
- De balie heeft twee hoogtes zodat bezoekers staand en zittend geholpen kunnen worden
- Het niveauverschil tussen twee delen van het gebouw is opgevangen door een hellingbaan
- De trap naar de expositieruimte van de 'Brabantse dokters' is riant, voorzien van antislip treden en van aan weerszijden goed grijpbare leuning; halverwege de trap is een plateau. Een (trap)lift behoort nog tot de wensen.
- Er is een ruim invalidentoilet
- In het museum zijn zitmeubels voor bezoekers die niet lang kunnen staan
- Er zijn geen obstakels die een gevaar kunnen zijn voor mensen met een visuele beperking
- De vitrines zijn goed bereikbaar
- Het meenemen van hulphonden is toegestaan.

Informatieve toegankelijkheid

- Er is een informatiebord waarop actuele informatie is te lezen; de letters zijn voldoende groot en contrastrijk
- De informatie bij museale voorwerpen is nog onvoldoende toegankelijk voor een breder publiek; vrijwilligers zijn bezig met het vervaardigen van meer informatiebordjes
- De museale ruimten hebben een redelijke akoestiek; nagalm die een goede verstaanbaarheid bij voordrachten in de weg zou kunnen staan, krijgt speciale aandacht
- Medewerkers dragen een badge waarop de naam en functie worden vermeld
- De bewegwijzering naar toiletten en (nood)uitgangen is duidelijk.

Digitale toegankelijkheid

- Het museum beschikt over een website die voldoende informatie biedt. De site is vertaald in het Engels en Duits ten behoeve van anderstaligen. Gewerkt wordt nog aan ondersteunende functies zoals voorleesfunctie, aanpasbare lettergrootte, helder taalgebruik en leesbaarheid op mobiele telefoons
- Het maken van een online boeking is vereenvoudigd, zodat ook visueel gehandicapten daarin minder obstakels ondervinden
- Informatie over het museum is ook te vinden op *Facebook*
- Er zijn diverse touchscreens dusdanig opgesteld dat een breed publiek de gegeven informatie en videopresentaties kan volgen; de digitale informatie is en wordt verder uitgebreid met touchscreens
- Gratis wifi voor gasten is beschikbaar.

Sociale toegankelijkheid

- Tijdens het bezoek zijn altijd medewerkers aanwezig die adequaat reageren op vragen
- Er zijn voordrachten afgestemd op mensen met een visuele en/of auditieve handicap; samen met hun begeleider(s) wordt vooraf een programma samengesteld
- Bovenstaande geldt ook voor ouderen met een andere fysieke en/of mentale beperking
- Voor kinderen, al dan niet beperkt, zijn er speciale programma's
- Voordracht en uitleg bij de vitrines zijn in drie talen beschikbaar.

Financiële toegankelijkheid

- Vermelding van de kosten van deelname aan activiteiten
- Vermelding van mogelijkheden om tegen een lager tarief deel te nemen
- Gratis toegang voor begeleiders van mindervaliden
- De Museumkaart is geldig voor individuele bezoekers.

Actiepunten

- Realisatie van parkeerplaatsen voor uitsluitend museumbezoekers. Het perceel is eigendom van de gemeente en buiten de bebouwing voor publiek en passanten vrij toegankelijk. Dit hangt overigens samen met plannen voor nieuw-/verbouw die zich in een pril stadium van ontwikkeling bevinden.

Bijlage 5. Collectiebeleid

Missie

Museum de Dorpsdokter houdt zich bezig met het behouden, beheren, verzamelen, onderzoeken en presenteren van haar collectie. De collectie gaat over de geschiedenis van de eerstelijnsgezondheidszorg vanaf 1800.

Collectiebeschrijving

Geschiedenis

In 1986 werd de medische collectie van dr. Ruhe, bestaande uit 300 objecten, overgedragen aan Museum de Dorpsdokter. Deze collectie omvat momenteel 10.000 objecten.

Cultuurhistorische waarde

- 10% van de collectie bestaat uit onvervangbare topstukken
- 50% omvat de kerncollectie die is verkregen door schenkingen en aankopen
- 35% is in depot beschikbaar als bruikleen, voor demonstraties en wisseltentoonstellingen
- 5% bevat doublures of valt buiten het verzamelgebied. Deze items worden afgestoten.

Kern- en deelcollecties

De kerncollectie omvat de geschiedenis van de dorpsdokter vanaf 1800 en toont de volgende items, c.q. voorwerpen uit diverse specialismen:

- Dokterstassen
- Anesthesie
- Chirurgie
- Diagnostiek
- KNO
- Oogheelkunde
- Anatomie en pathologie
- Urologie
- Medisch beeldmateriaal

De deelcollecties kennen de volgende indeling:

- Apotheker
- Tandarts
- Fysiotherapeut
- Wijkverpleegster
- Vroedvrouw
- Drogist

Collectievorming

Verzamelen

- De collectievorming is gericht op het opvullen van hiaten in de kern- en deelcollecties door aankopen vanuit het eigen budget, door financiering door de Vrienden van het Museum, dan wel via externe subsidies
- Bruiklenen worden enkel aanvaard als ze direct tentoongesteld kunnen worden, terwijl bij schenkingen wordt aangegeven, dat enkel de bijzondere voorwerpen worden aanvaard, dat oninteressante doublures of voorwerpen die in slechte staat verkeren en of een bovenmatig beslag leggen op depotruimte, direct worden afgestoten
- Aankopen geschieden via de antiekhandel, veilingen, medische instellingen en particulieren
- Beslissingen m.b.t. het bovenstaande worden genomen door de conservatoren
- De verzameling van het museum is nagenoeg compleet. Uitbreiding geschiedt enkel in geval van kwaliteitsverbetering of met voorwerpen die aan een specifieke arts toegeschreven kunnen worden.

Selecteren en afstoten

- Voorwerpen, die niet binnen de doelstelling van het museum vallen, worden niet geaccepteerd
- Geaccepteerde voorwerpen worden geselecteerd op zeldzaamheidswaarde, leeftijd en conserveringstoestand
- Voorwerpen, die toegeschreven kunnen worden aan een bepaalde gebruiker hebben een meerwaarde
- Beslissingen m.b.t. het bovenstaande worden genomen door de conservatoren
- Bij het afstoten van collecties wordt de Gedragslijn voor de museale beroepsethiek en de Leidraad Afstoten Museale Objecten (LAMO) gevolgd.

Behoud en beheer

Passieve conservering

- Het museum is voorzien van UV-werend glas. Blijkens meting voldoet de UV-wering aan de normen.
- Het klimaat. Het gebouw wordt op een constante temperatuur gehouden. De luchtvochtigheid is in de winter constant (onder de 60%) en 's zomers te hoog (60-80%). Het museum heeft geen kwetsbare collectie, waardoor een tijdelijke hoge luchtvochtigheid geen probleem hoeft te zijn. Om e.e.a. te monitoren is een thermohygrograaf in gebruik, die op verschillende plaatsen wordt ingezet.

-
- In 2020 is het systeem van algemene verlichting en rails met spots vervangen door energiezuinige LED- verlichting met een lage Lux-waarde.

Actieve conservering

- Bij de registratie wordt beoordeeld of conservering of restauratie noodzakelijk is
- Kwetsbare voorwerpen worden zo min mogelijk aan de buitenwanden opgehangen.
- De meeste objecten (80%) worden in vitrines tentoongesteld.
- Een deel van de collectie wordt in een open opstelling tentoongesteld, waarbij gezorgd is voor een fysieke afscheiding
- T.a.v. het verloskundejournaal, de receptenboeken in de apothekerskast en het werk van *Ioannes Goropius Becanus* geldt dat maandelijks een andere bladzijde getoond wordt
- De wissellijsten zijn voorzien van zuurvrij karton
- T.b.v. de voordrachten is een gebruikscollectie gemaakt voor demonstraties; deze bestaat uit niet-kwetsbare doublures.

Collectieregistratie, documentatie en onderzoek

Registratie

- Een goede, overzichtelijke beschrijving van alle voorwerpen van de collectie is een absolute voorwaarde.
- De kerncollectie is deels vastgelegd in het registratiesysteem *Memorix Maior*. Daarbij gaat het om inventarisnummer, objectnaam, toestand, verwervingsgegevens, standplaats en een afbeelding. Alle objecten zijn zichtbaar genummerd.
- Er is een systeem voor een voorlopige registratie, d.w.z. als voorwerpen het museum binnenkomen als bruikleen, aankoop of schenking worden deze direct voorzien van een voorlopig registratienummer en gefotografeerd
- De collectie van Museum de Dorpsdokter omvat circa 5000 voorwerpen, waarvan 10% in bruikleen is. Het bruikleen van het Stedelijk museum Breda, de collectie van Glabbeek van 670 objecten, is geheel geïnventariseerd.

Kwantificering geregistreerde collectie

In de voorbije beleidsperiode 2020-2024 zijn gegevens overgezet vanuit *Adlib*. De registratiecommissie werkt continu aan het vastleggen van collectieonderdelen in een nieuwe database, te weten *Memorix Maior*. Dat impliceert dat het aantal geregistreerde voorwerpen continu aan verandering onderhevig is. Eind 2024 waren ruim 4500 voorwerpen geregistreerd.

Kerncollectie:

- Dokterstassen
- Chirurgie
- Diagnostiek
- Documentatie
- EHBO
- Hygiëne
- Verloskunde
- KNO
- Laboratorium
- Luchtwegen
- Meten en wegen
- Microscopen
- Naamborden
- Oogheekunde
- Praktijkinventaris
- Spuiten
- Sterilisatie
- Therapie
- Verpleging
- Volksgeloof

Deelcollecties:

- Drogist
- Fysiotherapie
- Apotheek
- Tandarts

Registratieplan

De registratie van de verschillende deelcollecties is een voortdurend proces, er komen immers nog steeds nieuwe items binnen, die ofwel zelf zijn aangekocht ofwel door derden worden aangeboden.

Documentatie

Aanvullend op de basisregistratie worden de gegevens over de collectie vastgelegd en ontsloten. Kennis over de collectie wordt zichtbaar en is nodig om de cultuurhistorische waarde te bepalen. De documentatie wordt gebruikt voor het maken van tekstbordjes, het samenstellen van een catalogus, informatie op de website, een informatieboekje voor medewerkers, presentatie op de website van [Erfgoed Brabant](#), voor de beschrijving van in bruikleen gegeven voorwerpen t.b.v. exposities en het samenstellen van rondleidingen en lezingen.

Op de eigen [website](#) en op [Facebook](#) worden geregeld aanwinsten, bijzondere objecten uit de collectie en achtergrondverhalen geplaatst. Ten behoeve van de documentatie hiervan beschikt het museum over een uitgebreide bibliotheek.

Onderzoek

Onderzoek is nodig bij het maken van teksten bij een tentoonstelling, bij bruiklenen, ter voorbereiding van een restauratie, een aankoop of in verband met een publicatie. Jaarlijks verzorgt het museum publicaties in medische geschriften, werkt het mee aan tentoonstellingen van collega-musea en verzorgt het lezingen. Het museum werkt samen met landelijke medisch-historische werkgroepen. Publicaties worden gepresenteerd op de website en in de *cloud*. Medio 2023 is een 'jaarboek' uitgebracht.

Bijlage 6. Informatiebeleid

Het informatiebeleid is onderdeel van het [Collectiebeleid](#). Het plan richt zich op te verwerven informatie m.b.t. de collectie: objectnaam, datering, functie, geschiedenis, maker/gebruiker. Het ontsluiten van informatie geschiedt t.b.v. tentoonstellingen, educatieve programma's, website, publicaties en presentaties. Daarnaast dient het als verantwoording naar externe organisaties (Museumregister, collega-musea) en voor de eigen medewerkers voor een goed beheer van de collectie en deskundigheid van de rondleiders.

Betrouwbaarheid

Conservatoren zijn eindverantwoordelijk voor de informatie. Gebruikt wordt het systeem *Memorix Maior*, waardoor er een centrale zoekingang is voor collectie-informatie. Dit voorkomt versnippering en zorgt voor een goed zicht op aanwezige en ontbrekende informatie. Daarmee kunnen gericht vragen van publiek en collega-musea worden beantwoord.

Het vastleggen van informatie omvat:

- Ontvangen en uitgaan van objecten
- Verwerven en inschrijven
- Vastleggen en bijhouden van de gegevens, rekening houdend met de AVG en auteursrechten.

Het museum wil een representatief deel van de kern- en deelcollecties digitaal ontsluiten via de eigen website, via een Instant Website en via de erfgoedportal [Brabants Erfgoed](#).

Digitaliseringsbeleid

Zie het [collectiebeleid](#).

Duurzaamheidsbeleid

- De digitale collectie wordt in de *cloud* geplaatst door Erfgoed Brabant
- Verschillende medewerkers, aangestuurd door een coördinator uit hun midden, zijn verantwoordelijk voor de digitale registratie en mogen gegevens toevoegen en wijzigen. Een van de vrijwilligers is contactpersoon voor Erfgoed Brabant en mag wachtwoorden toekennen en wijzigen
- Naast de dagelijkse back-up van Erfgoed Brabant wordt de digitale collectie opgeslagen op een externe harde schijf
- Een budget wordt vastgesteld door het bestuur
- Zoals hierboven al gesteld hebben de conservatoren toegang tot de digitale registratie en zijn zij eindverantwoordelijk.

Bijlage 7. Educatiebeleid

Doel van het beleid

- Het bereiken van scholen in de regio
- Verhelderen beleid voor scholen, bestuur en samenwerkingspartner
- Het vergroten van bezoekersaantallen.

Product

- Zowel de kerncollectie als de deelcollecties van de apotheker, tandarts, wijkverpleegster, fysiotherapeut en EHBO'er sluiten aan bij de belevingswereld van kinderen vanaf 9/10 jaar
- Het aanbod bestaat uit de voordracht 'Help, de dokter vertelt' en een lesbrief met opdrachten
- Er is een speciaal boekje voor leerlingen gemaakt met opdrachten
- Een reguliere rondleiding voor scholieren in het middelbaar onderwijs
- Het museum werkt mee aan het project 'Dag van het Kind'.

De onderwerpen betreffen de geschiedenis van de eerstelijnszorg.

Publiek

- Basis- en middelbare scholen
- MBO- en HBO-onderwijsinstellingen, evenals universiteiten.

Personeel

- Gekwalificeerde medewerkers verzorgen de rondleidingen.

Prijs

- De entreprijs voor een scholier uit het basisonderwijs is te vinden op de website van het museum
- Scholen kunnen zich voor deze projecten aanmelden bij Erfgoed Brabant; de entree is dan gratis.

Promotie

- 'Museumschatjes' wordt georganiseerd door Erfgoed Brabant, dat ook de publiciteit verzorgt.

Bijlage 8. Onderhoudsbeleid

Grondslagen voor het onderhoudsplan

- Beleidsplan Museum de Dorpsdokter
- Opname door een van de conservatoren en door de penningmeester, verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van gebouwen en interieur
- Adviezen Stichting Erfgoed Brabant
- Adviezen van product- en dienstleveranciers
- In- en externe expertise, literatuur, internetsites.

Doel van het onderhoudsplan

Ten aanzien van de collectie:

- Het historisch erfgoed zoveel als mogelijk in de toonzetting van weleer exposeren, restaureren en conserveren. Huidige technische maatstaven dienen hierbij als uitgangspunt, met inachtneming van het historische belang van het voorwerp
- De gebouwen in een toestand brengen en houden, zodat een optimale bescherming van de collectie gewaarborgd blijft.

Restauratie, conservering en onderhoud van de collectie

Restauratie

- Restauratie, conservering en onderhoud van de collectie worden vastgelegd in het collectieregistratiesysteem

- Er is regelmatig monitoring op de toestand van de collectie.

Conservering

- De isolerende gevelbeglazing is voorzien van een UV- werend filter
- De LED-verlichting is in 2020 geheel vernieuwd en vormt qua licht- en warmtestraling geen bedreiging voor de geëxposeerde collectie

Gebouw

Algemeen

- Het pand is gehuurd van de gemeente Hilvarenbeek, die als verhuurder een deel van het onderhoud op zich neemt
- Vrijwel het hele in pandige onderhoud komt voor rekening van de huurder. Dit wordt (enkele uitzonderingen daargelaten) gerealiseerd door vrijwilligers.
- De museale ruimte bevindt zich op de begane grond en is toegankelijk via een entreehal met balie en een kleine garderobe. Achter in het museum bevinden zich de toiletten, waaronder een invalidentoilet. Voor in het museum is een ruimte voor wisseltonoonstellingen, boven in het museum bevindt zich de collectie 'Brabantse dokters'.
- Aan de straatzijde van het museum is een bovenverdieping met een bibliotheek, vergaderruimte en ruimten voor het registreren/ fotograferen van de collectie
- De daarboven gelegen zolderverdieping wordt gebruikt voor opslag.

Bouwkundige elementen buiten

- Het gebouw verkeert in een goede conditie
- Het plat dak is voorzien van een isolatielaag en is in goede staat
- Het dak boven de verdiepingsruimte is een gedeeltelijk geïsoleerd dakbeschot met daarop dakpannen en is in prima staat. In 2024 zijn daarop zonnepanelen geïnstalleerd.
- De goten en hemelwaterafvoeren functioneren naar behoren
- De buitenmuren zijn geïsoleerde spouwmuren; deze zijn in 2019 opnieuw gevoegd en voorzien van een waterafstotende laag
- De gevelkozijnen met bewegende delen verkeren m.u.v. het schuin liggende kozijn in een goede staat van onderhoud
- De aanwezige bestrating, inclusief de parkeerruimte, wordt door de vrijwilligers onderhouden

-
- De groenvoorziening wordt door de gemeente verzorgd
  - Alle overige zaken, zoals vlaggenhouders, duidingsborden, verlichting etc. worden door vrijwilligers onderhouden.

Bouwkundige elementen binnen

- De plafonds en wanden in alle ruimten verkeren in een prima staat
- De vloer is een straatklinkervloer, gelegd in een bedding van bestratingszand
- De klinkers zijn voorzien van een coating
- De elektrische installatie is in 2021 geheel aangepast
- Sanitaire voorzieningen en keukeninrichting zijn in goede staat
- De centrale verwarmingsketels zijn in 2020 vervangen
- Het hang- en sluitwerk van de deuren en de brand- en inbraakbeveiliging zijn in goede staat.

Risicoanalyse van de collectie

Beschrijving en opstelling van de collectie

De kern- en deelcollecties zijn geëxposeerd in diverse settings:

- Apotheek 18^e eeuw / Museum [Het Gouverneurshuis](#) Heusden
- Apotheek midden 20^e eeuw / Apotheekersechtpaar Hardinxveld Giessendam
- Drogisterij 18^e eeuw / [Stedelijk Museum Breda](#)
- Drogisterij midden 20^e eeuw / Nederlands Drogisterij Museum Maarssen
- Huisartsenpraktijk midden 20^e eeuw / Stedelijk Museum Breda
- Tandartspraktijk midden 20^e eeuw / Samenvoeging diverse items
- Fysiotherapeut 19^e - 20^e eeuw / Samenvoeging diverse items
- Vroedvrouw 19^e - 20^e eeuw / Samenvoeging diverse items
- Wijkverpleegster 20^e eeuw / Samenvoeging diverse items.

De settings geven een getrouw beeld van weleer. Hiervoor wordt authentiek materiaal gebruikt, zoals kasten, toonbanken, mengtafels, stoelen e.d. Deze materialen worden in eigen beheer waar nodig aangepast of gerestaureerd. Alle materialen worden gecontroleerd en indien nodig tijdig behandeld bij houtrot, corrosie of aantasting anderzijds.

Risicoanalyse naar schadefactor settings

- Fysieke krachten: invloeden als gevolg hiervan zijn nagenoeg uitgesloten

-
- Brand: de materialen zijn brandgevoelig; roet- en rookschade kunnen worden hersteld
  - Waterschade: de materialen kunnen door langdurige blootstelling worden aangetast; herstel is in vrijwel alle gevallen mogelijk
  - Diefstal en vandalisme: gezien de aard van de materialen is dit vrijwel uitgesloten
  - Ongedierte en onkruid: mogelijkheid is aanwezig maar het risico is zeer klein; met de gemeente wordt hierop regelmatig gecontroleerd
  - Verontreiniging: extreme verontreiniging als gevolg van externe factoren is uitgesloten
  - Licht, UV- en IR-straling: de beglazing heeft een UV-filter; overige belichtingsfactoren hebben nauwelijks invloed
  - Op afstand kan worden gecontroleerd of er storingen zijn in het verwarmingssysteem; aantasting als gevolg hiervan is gering
  - Onjuiste RV: de relatieve luchtvochtigheid wordt gecontroleerd; aantasting als gevolg hiervan kan op termijn schadelijk zijn
  - Dissociatie: er is een werkgroep die constant gegevens over de kennis van de collectie uitwisselt; de risicofactor in deze is zeer gering.

Medisch museale voorwerpen geplaatst in settingen en vitrines

Deze voorwerpen kunnen als volgt worden gerangschikt:

- Een deel van de collectie (10%) wordt als uniek aangemerkt, daterend van vóór 1900 en representatief voor de medische geschiedenis. Voorbeelden: tabaksklisteer, 17^e-eeuwse pillendoos, 16^e-eeuwse apothekerspotten, uroscopieglazen, bloedzuigercontainers, brandijzers, amputatiekist. Het geheel omvat ca. 300 objecten. De financiële waarde hiervan is te bepalen, maar niet van belang voor het museum. Bij tenietgaan zal vervanging erg moeilijk zijn. Deze voorwerpen worden uitsluitend geëxposeerd in afgesloten vitrines.
- Collectie-items van na 1900 zijn minder uniek, d.w.z. veel voorwerpen bevinden zich nog in handen van medici, particulieren, ziekenhuizen, maar ook bij de medische antiekhandel en zijn hierdoor gemakkelijk te vervangen.
- De depotcollectie wordt gebruikt voor bruikleen en educatieve doeleinden.

Risicoanalyse naar schadefactor museale voorwerpen

- Fysieke krachten: de afgesloten vitrines worden regelmatig gecontroleerd op stabiliteit; het risico op beschadiging wordt hierdoor sterk gereduceerd

- Brand: schade aan de collectie als gevolg van brand kan fataal zijn; om dit risico te reduceren is er een Paraplu Overeenkomst met [VANWAARDE](#).
- Water: bij het schoonmaken wordt omzichtig met water gewerkt; schade als gevolg van wateroverlast is zeer miniem
- Diefstal en vandalisme: diefstal en vandalisme worden op basis van ervaring als een klein risico gezien; bij openstelling is er voldoende toezicht en na sluitingstijd is er een braakalarm
- Ongedierte en onkruid: regelmatig wordt hierop gecontroleerd; de risicofactor is klein
- Verontreiniging: bij normaal onderhoud is deze risicofactor zeer miniem
- Licht UV- en IR-straling: de beglazing heeft een UV-filter; overige belichtingsfactoren hebben nauwelijks invloed
- Onjuiste temperatuur: op afstand kan worden gecontroleerd of er storingen zijn in het systeem; aantasting als gevolg hiervan is zeer gering
- Onjuiste RV: de relatieve luchtvochtigheid wordt gecontroleerd; aantasting als gevolg hiervan kan op termijn schadelijk zijn
- Dissociatie: een werkgroep wisselt gegevens over de collectie uit. Risico m.b.t. veroudering van informatiedragers en software en aantasting van de voorwerpen is miniem.

Toelichting

- Schilderijen zijn één-op-één exacte fotokopieën met aangepaste lijst; het origineel berust bij de eigenaar
- Jaarlijks wordt dit alles geëvalueerd met aansluitend een onderhoudsadvies
- Er is een schoonmaak/onderhoudsschema dat regelmatig wordt geëvalueerd.

Bijlage 9. Calamiteitenplan

Inleiding

Voor de term calamiteit zijn verschillende definities te vinden. Afhankelijk van de setting komt het neer op “een (niet-voorzien) situatie die een gevaar oplevert voor een bedrijf, de medewerkers, het milieu en de omgeving.” Dit calamiteitenplan gaat over de zorg voor de bezoekers, de medewerkers, het gebouw en de collectie van Museum de Dorpsdokter. Het heeft als doel om bij calamiteiten, zoveel als mogelijk, de regie in handen te houden om vervolgschade te beperken. Als basis voor het plan is in het verleden een risicoanalyse

---

gemaakt in overleg met de gemeente (tevens de verhuurder van het pand) en met de brandweer en de Museumwacht. Door het plan actueel te houden wordt voortdurend de aandacht gevestigd op de veiligheidszorg, met nadruk op een preventieve werking.

Beleid

Bestuur

Het bestuur is voornemens het calamiteitenplan regelmatig te evalueren en te actualiseren, rekening houdend met nieuwe dreigingen die op verschillende wijzen op ons af kunnen komen, bijvoorbeeld in de vorm van klimaatverandering of conflicten. Dit impliceert dat het plan in de nu voorliggende beleidsperiode aan veranderingen onderhevig zal zijn.

Doel van het calamiteitenplan

Het calamiteitenplan heeft als doel maximaal of optimaal te kunnen handelen in geval van een noodsituatie. Het gaat hierbij over personen, gebouwen met inventaris, de collectie en de bedrijfsgegevens van het museum, al dan niet met (letsel)schade als gevolg.

Financieel

Het financieel beleid is erop gericht, dat de financiën geen belemmering kunnen vormen voor een correcte uitvoering van het calamiteitenplan. Hieronder valt ook het verzekeren bij een verzekeringsmaatschappij van risico's, voor zover dat mogelijk is, hetgeen overigens nog een uitdaging vormt.

Deskundigheid

Het museum wil de deskundigheid van vrijwilligers op het gebied van veiligheid bevorderen. Onderdelen daarvan zijn bewustwording en het updaten, c.q. opstellen van protocollen. In samenspraak met de vrijwilligers zullen mogelijkheden van scholing en training worden onderzocht.

Externe hulpverlening veiligstelling museale objecten en documenten

Deze is ondergebracht bij eerdergenoemde VANWAARDE te Beekbergen. Op verzoek verzorgt deze instelling ook het re-conditioneren en restaureren van museale objecten.

Organisatie

Hulpverlenersteam bij incidenten of calamiteiten

- Het museale hulpverlenersteam wordt samengesteld uit bestuur en vrijwilligers
- Het team zorgt voor het onderhoud van het calamiteitenplan.

Preventieve maatregelen

- Het bewakings- en alarmeringssysteem van het museum geeft in geval van inbraak een telefoonsignaal naar de voorzitter en de penningmeester.
- Het collectieregistratiesysteem *Memorix Major* wordt bewaard bij Brabant Cloud
- Bedrijfsgegevens staan in twee beveiligde cloud-omgevingen (de een als back-up van de ander)
- Er zijn voldoende brandblussers aanwezig. Deze worden jaarlijks onderhouden en indien nodig vervangen door [LBB Lavrijsen Brandbeveiliging BV](#) te Hilvarenbeek
- Brand- en koolmonoxide-melders worden periodiek getest
- Er zijn in het museum voldoende EHBO-materialen aanwezig
- Er is een calamiteitenwijzer aanwezig, bestemd voor de medewerkers van het museum. Deze wijzer dient als een geheugensteun bij calamiteiten, hangt bij de balie en geeft aan wat men moet doen in noodsituaties
- Het sleutelkluisje bij de ingang ten behoeve van de brandweer heeft geen functie meer en wordt opgeheven.

Externe organisaties

Periodiek overleg met de politie, brandweer, gemeente e.d. is van groot belang en krijgt in de komende beleidsperiode extra aandacht. Bijzondere afspraken zijn of worden opgenomen in het calamiteitenplan.

Evacuatie van de collectie

Algemene regels

In geval van een calamiteit worden objecten alleen verplaatst:

- Wanneer de medewerkers en de bezoekers in veiligheid zijn gebracht, het gebouw veilig is verklaard en de medewerkers geen gevaar lopen bij de evacuatie van objecten
- De omstandigheden in het gebouw een directe bedreiging vormen voor de collectie, bijvoorbeeld in geval van brand of overstroming
- De omstandigheden op de plaats van bestemming gunstiger zijn voor de bescherming van de collectie
- De verplaatsing kan geschieden zonder de opgeroepen hulpdiensten te hinderen.

Evacuatie van de collectie geschiedt op basis van een prioriteitenlijst.

Herstelplan

Instructies herstel gebouw

- Het gebouw zal niet eerder worden betreden dan nadat de hulpdiensten het gebouw veilig hebben verklaard
- Als het gebouw veilig is verklaard, worden door het CHV-team de hoofdkranen en hoofdschakelaars gecontroleerd en zo nodig afgesloten
- Bij het betreden van het gebouw moeten stofmaskers en beschermende kleding worden gedragen
- Gevaarlijke situaties moeten worden opgeheven
- Bij het verwijderen van puin moet worden gelet op authentiek materiaal
- De schade moet zoveel als mogelijk op beeld worden vastgelegd.

Risicoanalyse medewerkers en bezoekers

Klimaat

- De temperatuur in het museum en overige vertrekken is in ieder seizoen instelbaar. Geen risico voor medewerkers en bezoekers.
- De LED-verlichting is in het gehele gebouw instelbaar op lichtsterkte. Lichtinval van buitenaf is niet overal aanwezig. Beide lichtbronnen zijn niet hinderlijk en vormen geen risico voor bezoekers en medewerkers.

Werkdruk, werksfeer, werktijden

- Het museum is op gezette tijden geopend van 13.00 tot 16.30u voor individuele bezoekers. Groepen worden op afspraak ontvangen en een presentatie duurt gemiddeld 1,5 tot 2 uur. In een planningsschema wordt de groep gekoppeld aan een voor deze groep competente rondleider die indien nodig wordt ondersteund. Er is geen constante werkdruk en de werksfeer is prima. Er is geen risico aanwezig
- De bezoekers gedragen zich correct en de reacties zijn positief. Excessen zijn er nooit waargenomen. Geen risico aanwezig voor medewerkers en bezoekers
- De omgangsvormen zijn onderling informeel en correct. Klachten omtrent ongewenst gedrag zijn nooit vernomen. Vanuit de bezoekers zijn geen klachten vernomen. De voorzitter van het bestuur vormt het aanspreekpunt.

Vallen, uitglijden, vrijkomende gassen

- De vloeren zijn vlak en droog. Er zijn geen obstakels op de vloer aangebracht en rommel wordt direct verwijderd. Losliggende kabels en snoeren zijn niet aanwezig. Uitglijden of vallen door deze factoren zijn voor de medewerkers en bezoekers zeer gering
- In het gebouw zijn in 2020 Cv-ketels geïnstalleerd met een alarmeringssignaal wanneer er giftige stoffen vrijkomen. De risicofactor is voor de vrijwilligers en bezoekers minimaal
- Er zijn geen gevaarlijke stoffen aanwezig
- Er zijn in het museum twee trappen aanwezig, waarvan een voor het publiek toegankelijk is. De trap die voor het publiek toegankelijk is heeft brede antislip treden met een tussenbordes en aan beide zijden leuningen. De andere trap wordt alleen door de vrijwilligers gebruikt, maar vormt door zijn korte en steile treden een reëel valrisico, dat om een oplossing vraagt.

Hulpverlening

- Bij de telefoons en uitgangdeuren staat het alarmnummer voor noodhulp aangegeven
- Op diverse plaatsen hangen brandblussers die jaarlijks worden gekeurd
- Er is een EHBO-trommel die periodiek wordt gecontroleerd
- Enkele medewerkers zijn of waren professionele hulpverleners.

Beveiligingen

- Er is een braak- en rookalarmering in het museum die is doorgeschakeld naar de mobiele telefoon van hiervoor aangewezen vrijwilligers
- Doordat het gebouw vrijwel dagelijks wordt gebruikt, worden mogelijke ongewenste situaties snel opgemerkt.

Gegevens contactpersonen (december 2024)

- Hans Schoenmaker | mobiel: 0619383852 | email: hansschoenmaker@hotmail.com
- Jeanne Verhoeven | mobiel: 0629177832 | email: jeanneverhoeven43@gmail.com